

Терещенко Яна Вікторівна,
викладач кафедри ділової
української та іноземних мов
Національної академії
внутрішніх справ

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОГО СКЛАДНИКА У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

У сучасних умовах глобалізації, міжнародного співробітництва та інтеграції України до світової правової спільноти важливим аспектом професійної підготовки фахівців у сфері правоохоронної діяльності є формування іншомовної комунікативної компетентності. Оволодіння іноземною мовою не лише розширює професійний кругозір, а й забезпечує ефективну міжкультурну взаємодію, що є необхідною умовою виконання службових обов'язків у багатьох підрозділах поліції та інших силових структур.

Особливого значення у цьому контексті набуває практичний компонент іншомовної підготовки, який передбачає активне використання мови у змодельованих або реальних професійно орієнтованих ситуаціях. Реалізація практичного компонента здійснюється через такі основні напрями:

- Комунікативно орієнтоване навчання, що включає рольові ігри, дискусії, моделювання службових діалогів тощо. інтеграція фахової термінології до мовного середовища, що дозволяє здобувачам освіти засвоювати специфічні правничі та правоохоронні лексичні одиниці у контексті реальних ситуацій.
- Використання автентичних матеріалів – відео, аудіо, витягів із законодавства, протоколів, рапортів англійською мовою, що сприяє розвитку навичок роботи з іноземними джерелами інформації.

- Розвиток навичок письмового мовлення, зокрема складання службових записок, звітів, офіційних листів іноземною мовою.

- ІКТ-засоби навчання, зокрема інтерактивні платформи, онлайн-курси, тренажери для відпрацювання лексики та граматики у професійному контексті.

Також важливо впроваджувати міждисциплінарний підхід, коли викладання іноземної мови поєднується з вивченням правових дисциплін. Це створює умови для цілісного професійного розвитку здобувача освіти.

Вузькоспеціалізована англійська мова правничого спрямування, та правнича термінологія, професіоналізми у мовленні поліціантів – виклик для будь-якого викладача без практичного досвіду роботи у системі МВС. Абсолютної уваги та скрупульозності потребує процес добору еквівалента, а саме слову або навіть виразу у цільовій мові, який має таке ж значення, як і слово в мові оригіналу. Важливо влучно підібрати стилістичний аналог до того ж якщо це можливо, не допускати транслітерації, кальки чи модуляції. Як досягти повного збігу перекладу з метою ідентичної відповідності значенню і формі оригіналу та передати суть контексту у цільовій мові?

Приміром, не всі посади згідно зі штатним розписом працівників МВС мають прямий англійський аналог. Детально розберемо дві, на перший погляд, тотожні посади: це посада Дільничного офіцера поліції та Поліціанта офіцера громади в Україні. «Community Police Officer», «beat officer», «Community Support Officer» (PCSO), (анг.).

Дільничний офіцер поліції (ДОП) працює на певному районі або дільниці, відповідаючи за забезпечення правопорядку та безпеки на цій території. Поліціант офіцер громади (ПОГ) зосереджує свою діяльність на територіальній громаді, де живе та працює, пріоритетним для нього є саме жителі «ком'юніті» та їх потреби.

Визначимо основні відмінності та сферу діяльності цих представників сфери правопорядку: ДОП працює на дільниці, ПОГ — на територіальній громаді.

Зв'язок з громадою: ПОГ має більш тісний контакт із жителями та органом місцевого самоврядування ніж ДОП.

Напрями роботи: ДОП працює за планом, затвердженим керівником поліції, ПОГ більш самостійно та незалежно.

Підпорядкованість: ДОП повністю фінансується з державного бюджету, а ПОГ може мати додаткове фінансування від місцевої громади.

Екіпірування: ДОП не має службового автомобіля та зброї, ПОГ може мати більше можливостей, щоб забезпечити себе.

У Сполучених Штатах Америки та Великобританії не існує посади, аналогічної українському дільничному офіцерові поліції. Однак, існує декілька видів поліціантів, які виконують подібні функції на місцевому рівні, як-от окружний шериф (Sheriff). У Великобританії схожі обов'язки виконує "констебль" (англ. constable) та офіцер підтримки громади поліції Police Community Support Officer (PCSO) або Офіцери поліції безпечного середовища.

З власного досвіду зауважимо, що завдяки обізнаності у галузі права та практичному досвіду роботи, є змога доступно пояснювати англійські юридичні терміни та поняття, а також забезпечити релевантні приклади та кейси для здобувачів вищої освіти, особливо тим, які на момент навчання є працівниками поліції.

Отже, підбиваючи підсумок щодо нашої розвідки, зазначимо, що підвищення рівня правових знань англійською мовою у здобувачів вищої освіти, можливе лише за умови системного та повсякденного, професійно організованого правового виховання, що здійснюється з використанням усіх його форм, особливо за допомогою найновішої та досконало перекладеної юридичної літератури англійською мовою, у процесі постійного оновлення відповідно до змін у законодавстві.

Отож, практичний складник іншомовної підготовки майбутніх правоохоронців є важливою умовою формування конкурентоспроможного, мобільного, комунікативно активного фахівця, здатного ефективно взаємодіяти як у національному, так і в міжнародному професійному середовищі.

Список використаних джерел:

1. Правознавство: Підручник / А. І. Берлач, С. С. Бичкова, Д. О. Карпенко, А. М. Колодій, А. Ю. Олійник, В. І. Осадчий. - К.: Всеукраїнська асоціація видавців "Правова єдність", 2008. - 792 с.
2. Довідник поліцейського офіцера громади / В. М. Братковський, В. М. Висоцький, Р. Г. Гранківський, Н. І. Дідик, Д. І. Йосифович, К. М. Костовська, Л. М. Сукмановська, Ю. А. Хатнюк, О. Л. Хитра. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 240 с.